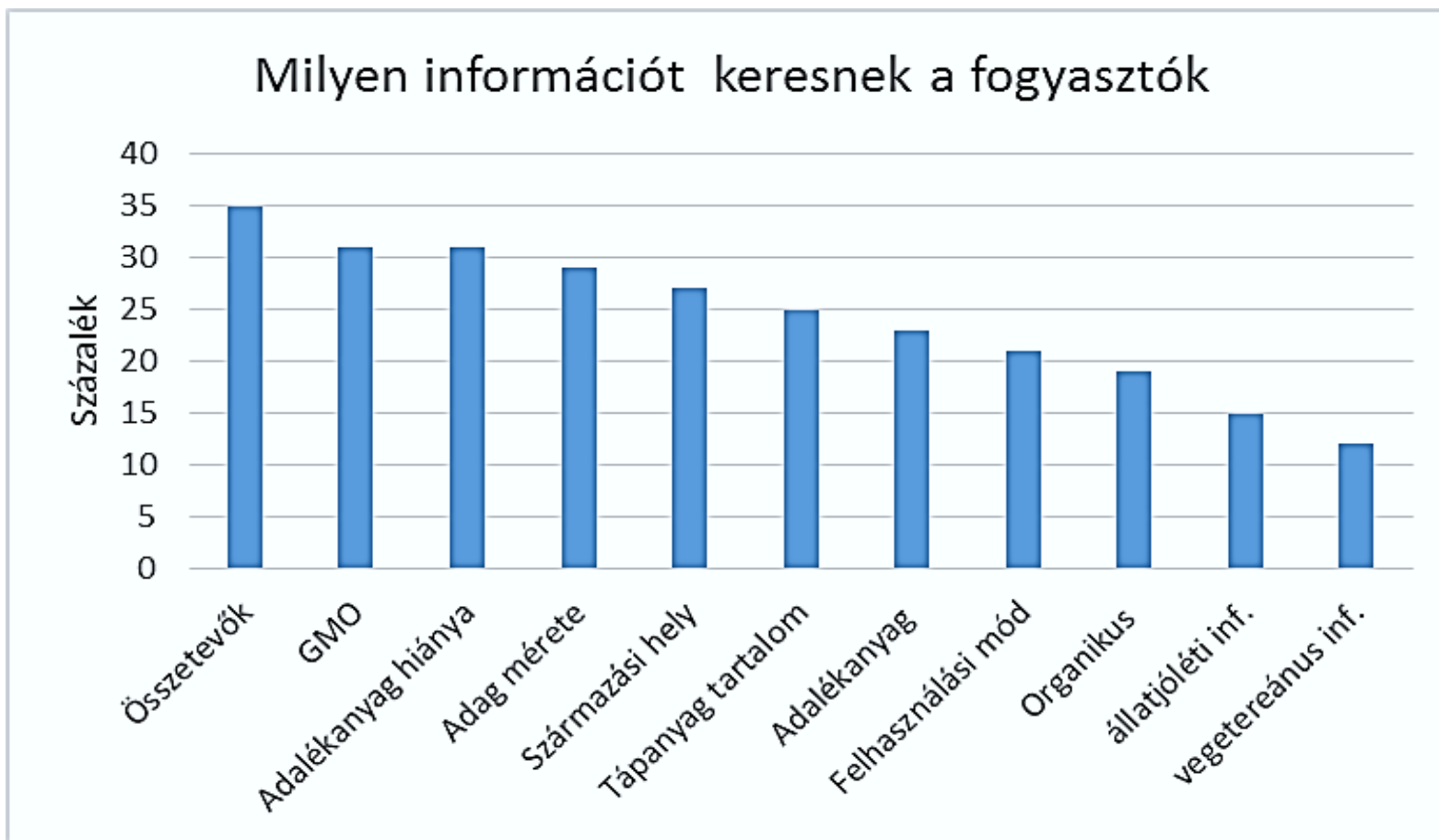

Tápérték és allergének jelölése az élelmiszereken

**Schreiberné Molnár Erzsébet
OGYÉI**

2015. 04. 23.

•FSA survey in 2000 of 1000 adults found shoppers looked for information on a number of different things

•Forrás: British Nutrition Foundation 2003

Magyar fogyasztók bizalmi indexe

forrás:Nielsen 2011

Információ	Mindig	Néha	Soha
Energia tartalom	41	48	11
Zsír	37	53	10
Vitamin	35	58	7
Frissesség	34	54	12
Gyümölcsstartalom	33	53	12
Termék mesterséges alapanyagoktól való mentessége	30	49	21
Bio	30	54	16
Termék természetes volta	28	59	13
Import megjelölése	28	58	14

Kötelező tápértékjelölés

1169/2011/EU

- A normál közfogyasztásra szánt élelmiszerek esetén még akkor is, ha
 - állítás nem kapcsolódik az élelmiszerhez
 - nincs hozzáadott vitamin/ásványi anyag
- Öt év átmeneti időszak
- Kerekítés, tűréshatár EU szintű harmonizálására való törekvés
- Adatbázis

A tápértékjelölés három fázisa

2011. dec. 13 –
2014. dec. 13.

- A tápértékjelölés általában **nem kötelező**
- **A tápértékjelölésnél választható:**
 - A Magyar Élelmiszerkönyv 1-1-90/496 sz. előírása vagy
 - a 1169/2011/EU rendelet szerinti forma.

2014. dec. 13 –
2016. dec. 13.

- A tápértékjelölés általában **még nem kötelező**, de amennyiben alkalmazásra kerül, úgy a 1169/2011/EU rendelet figyelembevételével kell jelölni (**kivételek**)
- A **már forgalomba helyezett**, MÉ szerinti tápértékjelöléssel ellátott élelmiszerek minőségmegőrzési idejük végéig **forgalomban tarthatók**.

2016. dec. 13 -

- **A tápértékjelölés általában kötelező**, a 1169/2011/EU rendelet szerint (**kivételek**)
- A régi tápértékjelölés szerinti, vagy tápértékjelölés nélküli csomagolóanyagok 2016. dec. 12-ig használhatóak fel.
- A **már forgalomba helyezett**, élelmiszerek minőség-megőrzési idejük végéig **forgalomban tarthatók**.

Kötelező tápértékjelölés

1169/2011/EK rendelet 3. szakasz

Kötelező elemek

- Energia
- Zsír
 - Telített zsírsavak
- Szénhidrát
 - Cukor
- Fehérje
- Só (2,5 x Na)

Önkéntes elemek

- Egyszeresen telítetlen zsírsavak
- Többszörösen telítetlen zsírsavak
- Poliolok
- Keményítő
- Rost
- Bármely a XIII. mellékletben felsorolt, **szignifikáns (jelentős)** mennyiségben jelenlevő vitamin és ásványi anyag

Tápértékjelölés

energia	kJ / kcal
zsír	g
amelyből	
– telített zsírsavak	g
– egyszeresen telítetlen zsírsavak	g
– többszörösen telítetlen zsírsavak	g
szénhidrát	g
amelyből	
– cukrok	g
– poliolok	g
– keményítő	g
rost	g
fehérje	g
só	g
vitaminok és ásványi anyagok	a XIII. melléklet A. részének 1. pontjában megadott egységekkel
A többszörösen telítetlen zsírsavakból omega-3..... - amelyből DHA.....	

cukrokból laktóz....

Bizonyos egyéb anyag....

1924/2006/EK

Kötelező tápértékjelölés – kifejezése

(100 g / 100 ml)

- Az energiatartalmat és a tápanyagok mennyiségét minden esetben 100 g-ra, vagy 100 ml-re vetítve kell megadni egy látómezőben, az élelmiszer értékesítésre kerülő formájára, de lehet csak az elkészített élelmiszer – felhasználási utasítás.
- A vitaminok és ásványi anyagok mennyiségét beviteli referenciaértékek százalékában is fel kell tüntetni, 100 g-ra vagy 100 ml-re kifejezve.
- **Az energiatartalom és a makro tápanyagok mennyisége önkéntesen megadható** a beviteli referenciaértékek százalékában is, 100 g-ra vagy 100 ml-re kifejezve. Ez esetben kötelező kiegészítés:
„Referencia beviteli érték egy átlagos felnőtt számára (8400kJ /2000kcal)”

Folyadékközegben lévő élelmiszer tápértéke

- Lé fogyasztásra kerül (pl. meggybefőtt) → a teljes tartalom együttes, átlagos tápértéke, de kiegészítésként megadható a lecsöpögtetett terméké is.
- A lé általában nem kerül fogyasztásra (pl. savanyúság, mozzarella, hering ecetes lében) → lecsöpögtetett termék

Vitaminok és ásványi anyagok napi beviteli referencia értékei / táplálkozási referencia értékei (NRV) (RI/RBÉ) (felnőttek esetében) (XIII. melléklet)

A-vitamin (µg)	800	Kálium (mg)	2000
D-vitamin (µg)	5	Klorid (mg)	800
E-vitamin (mg)	12	Kalcium (mg)	800
K-vitamin (µg)	75	Foszfor (mg)	700
C-vitamin (mg)	80	Magnézium (mg)	375
Tiamin (mg)	1,1	Vas (mg)	14
Riboflavin (mg)	1,4	Cink (mg)	10
Niacin (mg)	16	Réz (mg)	1
B6-vitamin (mg)	1,4	Mangán (mg)	2
Folsav (µg)	200	Fluor (mg)	3,5
B12-vitamin (µg)	2,5	Szelén (µg)	55
Biotin (µg)	50	Króm (µg)	40
Pantoténsav (mg)	6	Molibdén (µg)	50
		Jód (µg)	150

Jelentős/szignifikáns mennyiség:

- NRV 15 % /100 g v. 100 ml (kivétel ital)

- Ital NRV 7,5 %/100 ml, vagy

- Egy adagot tartalmazó csomagolás esetén NRV 15 % /adag

43. cikk: egységes EU szabályozás elfogadásáig nemzeti intézkedés lehetséges a lakosság meghatározott csoportjaira vonatkozó beviteli referencia értékek önkéntes feltüntetéséről

Energia, valamint a vitaminoktól és ásványi anyagoktól eltérő egyes
tápanyagok beviteli referencia értékei
(RI/RBÉ)(XIII. melléklet)

Energia	8400 kJ / 2000 kcal
Összes zsír	70 g
Telített zsírsavak	20 g
Szénhidrátok	260 g
Cukrok	90 g
Fehérje	50 g
Só	6 g

Tápértékjelölés – kivételek

V. melléklet

- Feldolgozatlan termékek (852/2004)
- Egyetlen összetevőből álló feldolgozott (érlelt) termékek (19.cikk)
- Vizek (CO₂, és aroma lehet)
- Fűszernövény, azok keveréke
- Só, sóhelyettesítők
- Asztali édesítőszer
- Kávé (1999/4/EK rendelet)
- Teák (legf. a tápértéket nem módosító aroma)
- Erjesztett ecet (legf. aroma)
- aromák

- Élelmiszer adalékanyagok
- Technológiai segédanyagok
- Élelmiszer enzimek
- Zselatin
- Dzsemsűrítő anyagok
- Élesztő
- Rágógumi
- Élelmiszerek, ahol legnagyobb felület 25 cm²-nél kisebb
- A végső fogyasztóhoz, vagy a végső fogyasztót közvetlenül ellátó helyi kiskereskedelmi egységbe közvetlenül a gyártó által kis mennyiségben szállított élelmiszer, kézműves élelmiszer

Milyen termékkörben nem kell alkalmazni?

- Étrend-kiegészítőkre

de fel kell tüntetni a tápanyagok/hatóanyagok mennyiségét a napi adagban

- Természetes ásványvizekre

de a víz jellemző ásványi anyagait fel kell tüntetni

Távértékesítési követelmények

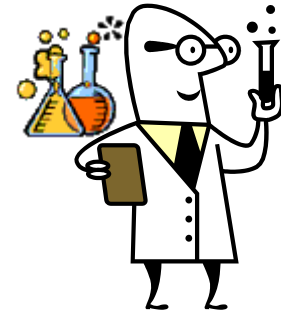
Az új szabályozás számol az internet vagy katalógusokból történő vásárlás lehetőségével is. Előírja, hogy a fogyasztó számára a termék címkéjén kötelezően feltüntetendő információkat még a **vásárlás előtt, ill. az átadás időpontjában hozzáférhetővé kell tenni.** Vagyis az információk meg kell hogy jelenjenek bármilyen távértékesítést segítő eszköz (pl. weboldal vagy katalógus) által szolgáltatott anyagon. (kivéve: minőség-megőrzési idő)

(nem vonatkozik élelmiszer automatákra, és automatizált értékesítő helyekre)

Tápérték megadása

(értékesített formára, de indokolt esetben csak a fogyasztásra kész élelmiszerre is pl. levespor)

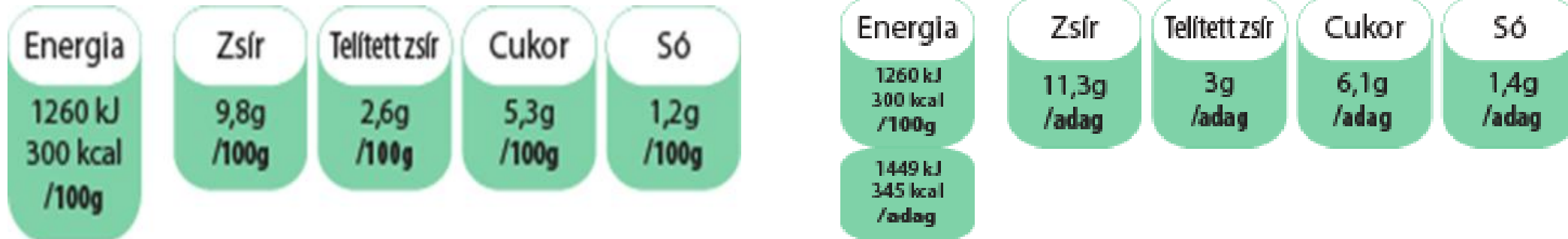
- Analitikai vizsgálatok
- Számítások

Tápanyékjelölés – a fő látómezőben FOP

önkéntes

- A fő látómezőben, a **tápanyagok** mennyiségének ismétlésekor az adatok vonatkozhatnak csak **adagra vagy fogyasztási egységre** is. Az adag mennyiségét/fogyasztási egységet a tápanyékjelölés közvetlen közelében kell feltüntetni.
- **Az energiát minden esetben meg kell adni 100 g-ra, 100 ml-re!**
- Ha a fő látómezőben csak adagra vonatkoztatva szerepelnek a tápanyagok, akkor az energiát 100 g-ra / 100 ml-re, és adagra is meg kell adni.

Allergének jelölése

Az allergének jelölése kötelező, a nem előrecsomagolt élelmiszerek esetében is. A nem előrecsomagolt élelmiszerek esetében a kötelező elemekről a tagállamok hozhatnak nemzeti jogszabályokat.

ALLERGIÁT OKOZÓ ANYAGOK (II MELLÉKLET)

- Glutént tartalmazó gabonafélék és belőlük készült termékek (búza, rozs, árpa, zab, tönkölybúza, és hibridizált fajtái)
- Rákfélék
- Tojás
- Hal
- Földimogyoró
- Szója
- Tej
- Diófélék
- Zeller
- Mustár
- Szezámmag
- Kéndioxid (SO_2 :10 mg/kg, L fogyasztásra kész termékben)
- Csillagfürt
- Puhatestűek

Összetétel, allergén jelölés

kakaós keksz

Összetevők: búzaliszt, cukor, növényi zsír, sovány tejpor, zsírszegény kakaópor (5,1%), tojáspor, aromák, térfogatnövelő szer (E500 ii), étkezési só, emulgeálószer (szójalecitin).

Allergén jelölés

Összetevők felsorolásának hiányában :

„Tartalmaz: szóját”

(pl. Felület <10cm²)

Nem kell feltüntetni, ha az élelmiszer nevében egyértelmű utalás van az allergénre.

„Szójatej”

Köszönöm a figyelmet

